

Nationaal Landschap Hoeksche Waard

1973 Hoeksewaards Alarm opgericht

Els van Veen, voorzitter Hoekschewaards Landschap (HWL)

Museum Hoeksche Waard bestaat 50 jaar. Dit wordt gevierd van maart 2018 tot april 2019. In de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' in boerderij Oost Leeuwenstein in Heinenoord, wordt de bezoeker meegenomen langs 50 onderwerpen, die samen de geschiedenis van de Hoeksche Waard vertellen. Zij zijn het onderwerp van een wekelijkse column.

Waarom moest het landschap van de Hoeksche Waard worden behouden voor de toekomst? Wat is er zo bijzonder aan al dat boerenland, de dijken, kreken en dorpen? Waarom kwam een groep bewoners in de jaren '70 in het geweer? Het ging goed in Nederland. De economie groeide, er werd een goede boterham verdiend. De chemische industrie beleefde hoogtijdagen. Dat er dagelijks alarmfases vanuit het Rijnmondgebied via de radio werden gemeld, dat was nou eenmaal zo. Net als andere chemische reinigingsmiddelen waren fosfaathoudende wasmiddelen populair. De huisvrouwen waren tevreden; de was werd heerlijk schoon. De boeren waren tevreden met de goede kunstmest en bestrijdingsmiddelen waardoor zij met minder werkvolk toe konden en de opbrengst

groeide. Kortom, de vooruitgang was niet meer te stoppen en denderde voort. Maar als je in de sloot naast de waslijn keek zag je een groene waas. Die was ook te zien in de wei en langs de akker. De kleuren van de bloemen en het geriefhout bij de boerderij verdwenen.

STATUS NATIONAAL LANDSCHAP DOOR BEWONERS ZELF AFGEDWONGEN

Gaf niks. Hout was niet meer nodig voor verwarming of voor het maken van gereedschap. Het mag duidelijk zijn dat dit alles grote gevolgen had voor zowel de flora als de fauna en het landschap. Een aantal mensen in de Hoeksche Waard zag dat en wilde het niet laten gebeuren. Zo werd in 1973 het Hoekse Waards Alarm opge-

Kreken in de Hoeksche Waard. Foto: Wilma Kapoen

richt, de voorloper van de 10 jaar later opgerichte vereniging Hoekschewaards Landschap (HWL). Deze mannen en vrouwen van het eerste uur gingen de barricade op en begonnen hun strijd voor het behoud en herstel van zowel de natuur als de cultuur van de Hoeksche Waard.

Onder aanvoering van HWL sloegen zij de handen ineen en vroegen in 2005 - als enige van onderop - de status aan van Nationaal Landschap voor de Hoeksche Waard. Met succes, dankzij vier 'kernwaarden': het open akkerlandschap, het eilandkarakter, het nog steeds

aanwezige eeuwenoude patroon van de kreken en de eeuwenoude bewaard gebleven dijkstructuur. Een prachtig resultaat. Maar er moet nog steeds hard worden gewerkt om de natuur en het landschap te behouden en de natuur te herstellen. Ook nu is het heel

belangrijk dat de circa 1600 leden en 500 vrijwilligers van HWL zich blijven inzetten dit doel te bereiken. Bijzonder is dat zoveel Hoeksche Waarders hun landschap op handen dragen en met die handen op orde houden.